

מסמך 167

מסמך 167

הביקור בפילדלפיה

כאשר מצוין כי ישוע והשליחים ביקרו במקומות השונים שבהם פעלו השבעים – במהלך תקופה זו של המשימה בפראה – מן ראוי לזכור כי, ככלל, נלוו אליו רק עשרה מהם, זאת מכיוון שהיה נהוג להותיר לפחות שניים מן השליחים במחנה בפלה על-מנת שיילמדו את ההמונים. כאשר התכונן ישוע לצאת אל פילדלפיה, חזרו שמעון פטרוס ואחיו אנדראס אל המחנה בפלה בכדי ללמד את הקהל אשר נקבץ שם. כאשר המאסטר יצא מן המחנה בפלה על-מנת לבקר בפראה, לא היה זה נדיר שבין שלוש-מאות לחמש-מאות מתושבי המחנה עקבו אחריו. בשעה שהגיע אל פילדלפיה, ליוו אותו למעלה משש-מאות איש.

במהלך המסע בערי הדקפוליס לא התרחשו ניסים כלשהם, ולמעט ריפויים של עשרת המצורעים, עד כה לא אירעו ניסים במהלך המשימה בפראה. הייתה זו תקופה שבה הטיפו לבשורה בעוצמה, ללא מעשי נפלאות, ורוב הזמן גם ללא נוכחותו של ישוע, או אפילו נוכחות שליחיו.

ישוע ועשרת השליחים הגיעו לפילדלפיה ביום רביעי, ה-22 בפברואר, ובילו את יום חמישי ואת יום שישי במנוחה מן העבודה ומן המסעות אשר ערכו לאחרונה. באותו יום שישי נשא יעקב דברים בבית הכנסת, ואסיפה כללית נקבעה לערב המחרת. שמחה רבה שררה באסיפה בשל התקדמות הבשורה בפילדלפיה ובכפרים הסמוכים. גם שליחיו של דוד הביאו בשורות טובות על המשך התקדמותה של המלכות ברחבי פלשתינה, כמו גם חדשות טובות מאלכסנדריה ומדמשק.

1. ארוחת הבוקר עם הפרושים

בפילדלפיה חי איש פרושי אמיד ורב-השפעה אשר קיבל את תורתו של אבנר, ואשר הזמין את ישוע לארוחת שבת בבוקר בביתו. היה ידוע זה מכבר כי ישוע צפוי להגיע אז לפילדלפיה; וכך, אורחים רבים, וביניהם פרושים רבים, הגיעו מירושלים וממקומות אחרים. בהתאם לכך, כארבעים מן האנשים המנהיגים הללו, וכן כמה עורכי-דין, הוזמנו לארוחת הבוקר הזו, אשר אורגנה לכבודו של המאסטר.

כאשר ישוע השתהה ליד הדלת בשיחה עם אבנר, ולאחר שהמארח התיישב זה מכבר, הגיע אל החדר אחד ממנהיגי הפרושים מירושלים, חבר הסנהדרין, וכמנהגו עשה את דרכו הישר אל כיסא אורח הכבוד, אשר לשמאלו של המארח. אך מכיוון שהכיסא הזה נשמר לכבוד המאסטר, ומכיוון שהכיסא אשר לימין המארח נשמר עבור אבנר, המארח אותה לפרושי מירושלים לשבת ארבעה כסאות לצד שמאל. המכובד הזה נעלב עד עמקי נשמתו משום שלא קיבל את הכיסא השמור לאורח הכבוד.

במהרה כולם התיישבו והחלו לשוחח בינם לבין עצמם, הואיל ומרבית הנוכחים היו תלמידיו של ישוע, או אוהדי הבשורה. אך ורק אויביו שמו לבם לכך שהוא לא הקפיד על מצוות נטילת הידיים הטקסית בטרם ישב לאכול. אבנר נטל את ידיו לפני הארוחה, אך לא במהלכה.

לקראת סיום הארוחה נכנס לבית מן הרחוב אדם אשר לקה מזה זמן רב במחלה כרונית, וכעת היה מלא בבצקת. אדם זה היה אדם מאמין, והוא הוטבל לאחרונה בידי עמיתיו של אבנר. הוא לא ביקש מישוע להתרפא, אך המאסטר ידע היטב כי החולה הזה הגיע אל ארוחת הבוקר בתקווה להיחלץ מן ההמונים אשר צבאו עליו, וכך קיווה ליכות בתשומת לבו. אדם זה ידע כי הנסים היו מועטים כעת; עם זאת, הוא הסיק כי אם יראה אותו המאסטר במצוקתו, יתעוררו בו רחמיו כלפיו.

והוא לא טעה, שכן, כאשר נכנס לחדר, הבחינו בו גם ישוע וגם הפרושי המתחסד מירושלים. הפרושי לא התעכב בלשונו והתלונן על כך שאדם שכזה מורשה להיכנס אל החדר. ואילו ישוע התבונן בחולה וחיך בטוב שכזה, שהאיש התקרב וישב על הרצפה בסמוך אליו. לקראת סיום הארוחה המאסטר הביט בעמיתיו האורחים, ואז, לאחר שנתן מבט רב-משמעות באדם עם הבצקת, אמר: "ידידי, מורי ישראל וחכמים משכילים, הבה ואשאל אתכם שאלה: האם מותר לרפא את החולים ואת הנדכאים בשבת, אם לא?" אך הנוכחים היטיבו להכיר את ישוע; הם נותרו דוממים, איש לא ענה על שאלתו.

הלך ישוע אל המקום שבו ישב החולה, נטל את ידו ואמר: "קום ולך לדרכך. לא ביקשת להירפא, אך יודע אני את אשר לבך מבקש ומכיר את האמונה אשר מצויה בנשמתך." בטרם עזב האדם הזה את החדר, שב ישוע אל כיסאו, פנה אל יושבי השולחן, ואמר: "כזאת פועל אבי. לא בכדי לפתותכם להיכנס בשערי המלכות, כי אם בכדי לגלות את עצמו לאלה אשר כבר מצויים בקרבה. ברי לכם כי מנהג האב הוא לפעול כך, הן מי בכם האיש אשר חמור או שורו האהוב ייפול אל הבאר ביום השבת, ולא ימהר להעלותו?" ומכיוון שאיש לא ענה על כך, ולפי שהמארח נדמה כמאשר את המתרחש, עמד ישוע ודיבר אל הנוכחים כולם: "אחי, כי יקרא אתך איש אל החתונה אל-תסב בראש, פן יקרא שמה איש נכבד ממך. ובא הקרא לך ולו ואמר אליך פנה מקום לזה, ואז תקום בכלימה לשבת במקום האחרון. וכי תקרא לך והסב במקום האחרון, למען יבא הקרא לך ואמר אליך, 'אהובי עליה למעלה מזה' והיה לך כבוד לפני המסבים עמך. אל תשכח, כי כל המרומם עצמו ישפל, והמשפיל עצמו הוא ירומם. וגם אל האיש אשר קרא לו אמר, כי תעשה סעודת צהרים או סעודת ערב, אל תקרא לאהביך ולאחיך ולקרוביך ולשכניך העשירים, פן יקראוך גם המה והיה לך לשלום. אבל כי תעשה משתה, קרא העניים והנדכאים והפסחים והעיוורים ואשריך באשר אין להם לשלום."

2. משל ארוחת הערב הגדולה

עם סיום דבריו של ישוע בשולחן ארוחת הבוקר של הפרושי, ביקש אחד החכמים להפר את הדממה ואמר כלאחר יד: "אשרי האוכל לחם במלכות האלוהים" – אמרה אשר הייתה נפוצה באותם ימים. או-אז סיפר ישוע משל, אשר אפילו מארחו האוהד נדרש לאמץ אל לבו. וכך אמר הוא:

"שליט אחד עשה סעודה גדולה, ויקרא לרבים. וישלח את עבדו לעת הסעודה אל הקרואים לאמר, 'בא, כי הכל מוכן.' ויחלו כלם יחדו להתנצל. ויאמר אליו הראשון, 'שדה קניתי, והלא אצא לראותו; אבקש ממך נקני.' ואחר אמר, 'חמשת צמדי-בקר קניתי, ואני הלך לבחון אותם; אבקש ממך נקני.' ואחר אמר, 'אישה לקחתי, ובגלל הדבר הזה לא אוכל לבוא.' ויבא העבד ויגד את הדברים האלה לאדוניו. ויקצוף בעל הבית ויאמר אל עבדו: 'הכנתי את סעודת החתונה; שחטתי את העגלים, והכל מוכן עבור אורחיי, אך הם דחו את הזמנתי; זה הלך אל אדמתו וזה אל עסקיו, והם אפילו מזלילים בעבדיי הבאים אליהם להזמין אל המשתה. מהר, צא אל רחבות העיר ואל חוצותיה וקרא להנה את העניים ואת הנדכאים ואת העיוורים ואת הפסחים.' עשו העבדים כמצוות האדון, ואפילו אז עדיין היה מקום לאורחים. ויאמר האדון אל העבד: 'צא אל הדרכים ואל הגדרות ופצר בהם לבוא למען ימלא ביתי. כי אני אמר לכם, אין אחד מן האנשים הקרואים ההם אשר יטעם סעודתי.' והעבדים עשו כמצוות אדונם, ונמלא הבית."

ולשמע המילים האלה, הם יצאו אל דרכם; כל אדם אל מקומו. לפחות אחד מן הפרושים הנלעגים אשר נכחו באותו בוקר הבין את משמעות המשל הזה, לפי שהוא הוטבל באותו יום ממש והביע בפומבי את אמונתו בבשורת המלכות. באותו ערב נשא אבנר דברים על המשל הזה באוזני האסיפה הכללית של המאמינים.

מסמך 167

למחרת היום עסקו כלל השליחים בתרגיל הפילוסופי של הניסיון לפרש את משמעותו של המשל על הסעודה הגדולה. ישוע הקשיב בעניין לכל הפירושים השונים אשר ניתנו, אך הוא סירב בתוקף לסייע להם להבין את המשל. רק את זאת הוא אמר: "כל אדם ימצא את המשמעות לעצמו בנשמתו שלו".

3. האישה חלשת הרוח

אבנר ארגן שהמאסטר יילמד בבית הכנסת בשבת, והייתה זו הפעם הראשונה שבה ישוע הופיע בבית-כנסת, מאז שכלל בתי הכנסת נעלו בפניו את שעריהם במצוות הסנהדרין. בסיום התפילה השפיל ישוע את עיניו וראה מולו אישה זקנה בעלת מבע פנים מדוכא, אשר הייתה אישה כפופה מאוד. אישה זו נתקפה מורא לפני זמן רב, וכל שמחה ניטלה מחייה. כאשר ירד ישוע מן הדוכן, התכופף אליה, נגע בכתפה שצורתה כה כפופה, ואמר: "אישה, אם רק תאמיני, תוכלי להשתחרר מחולשת הרוח שלך." ואישה זו, אשר נכפפה בשל פחדיה ודיכאונותיה במשך למעלה משמונה-עשרה שנה, האמינה למילותיו של המאסטר והתיישרה מיד מתוך אמונה. כאשר ראתה האישה כי היא התיישרה, היא נשאה את קולה והיללה את האל.

למרות שמחלתה של האישה הייתה שכלית בלבד, ואף שגופה הפך כפוף בשל דיכאון שכלה לבדו, האנשים סברו כי ישוע ריפא מחלה פיזית אמיתית. ואף כי הקהילה של בית הכנסת בפילדלפיה אהדה את תורתו של ישוע, הרב הראשי של בית הכנסת היה פרושי בלתי-אוהד. ומכיוון שאף הוא הבין, כיתר חברי הקהילה, כי ישוע ריפא מחלה גופנית, ומכיוון שהוא כעס על כך שישוע התיימר לעשות כדבר הזה בשבת, הוא עמד בפני חברי הקהילה ואמר: "האם לא ניתנו שישה ימים לכל המלאכות? בואו בימים הללו וקבלו מזור, אך אל תבואו ביום השבת."

ולאחר הדברים האלה של רב בית הכנסת הבלתי-אוהד, חזר ישוע אל הדוכן ואמר: "ומדוע להיות כה צבועים? הלא יתיר איש מכם בשבת את שורו מן האבוס ויוליכהו להשקתו? וזאת אֲשֶׁר בת אברהם היא, ואֲשֶׁר הרוח אֲסָרָה כָּךְ זֶה שְׁמִנָה-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, הֲלֹא תוֹתֵר מִמּוֹסְרוֹתֶיהָ וְתוֹלֵךְ לִשְׁתוֹת מִמִּי הַחִירוֹת וְהַחִיִּים, וְאֶפִּילוּ בְיוֹם הַשַּׁבָּת?" ובעוד שהאישה ממשיכה להלל את האל, נכלם מבקרו והקהילה שמחה ברפואת האישה.

הרב הראשי של בית הכנסת הודח בשל דברי הביקורת אשר הטיח בישוע בציבור בשבת הזו, וחסיד של ישוע הוצב לשרת בתפקיד במקומו.

לעתים קרובות שחרר ישוע את אלה אשר נפלו קורבן לפחד מחולשת רוחם, מדיכאונות שכלם הם, ומן השעבוד שלהם לפחד. ואולם, הציבור סבר שכל המחלות האלה היו, או הינן, מחלות פיזיות, או הידבקויות ברוחות רעות.

ישוע לימד שוב בבית הכנסת ביום ראשון, ואבנר הטביל רבים בצהרי אותו יום בנהר אשר זרם מדרום לעיר. למחרת תכננו ישוע ועשרת השליחים לעזוב למחנה אשר בפלה, אלא שאחד משליחיו של דוד הגיע עם מסר בהול עבור ישוע מחבריו בבית עניא, אשר ליד ירושלים.

4. המסר מבית עניא

מאוחר בליל יום ראשון, ה-26 בפברואר, הגיע לפילדלפיה רץ מבית עניא ועמו מסר ממרתה וממרים, אשר אמר, "אדוני, זה אשר אהבת חולה עד מאוד." המסר הגיע לישוע ממש עם סיום מפגש הערב, ממש בעת שנפרד מן השליחים לשנת הלילה. בתחילה ישוע לא ענה כלל. אירעה אחת מאותן הפסקות מוזרות, משך זמן שבו נדמה כי ישוע היה בקשר עם דבר-מה אשר מחוצה לו, או מעבר לו. או-אז התבונן הוא מעלה ופנה אל הרץ, בשעה שהשליחים מאזינים, ואמר:

"המחלה הזו לא תיגמר במוות. ואל לכם להטיל ספק כי ניתן להשתמש בה בכדי להלל את האב ובכדי לרומם את הבן."

ישוע אהב מאוד את מרתה, את מרים ואת אחיהם, אלעזר; הוא אהב אותם אהבת-נפש. מחשבתו הראשונה, האנושית, הייתה להיחלץ מיד לעזרתם. אך רעיון אחר עלה בדעתו המשולבת. הוא כמעט ואיבד תקווה כי מנהיגי היהודים בירושלים יקבלו אי-פעם את המלכות, אך הוא עדיין אהב את בני עמו, וכעת צצה במוחו תוכנית אשר מטרתה הייתה להעניק לסופרים ולפרושים בירושלים הזדמנות אחת נוספת לקבל את תורתו; והוא החליט, אם הדבר הינו על-פי רצון אביו, לסור אל ירושלים בפעם האחרונה ולהפגין את היכולת החיצונית המופלאה ביותר בכל הקריירה שלו עלי אדמות. היהודים נתלו ברעיון של הגואל עושה הנפלאות. ואף כי ישוע סרב לרדת לרמה של ביצוע נסים חומריים, או להפגין כוח פוליטי זמני כמנהג העולם, כעת הוא ביקש את רשותו של האב להפגין את יכולתו ואת כוחו באשר לחיים ולמוות, יכולת אשר עד עתה לא הפגין מעולם.

היהודים נהגו לקבור את מתיהם ביום שבו הם נפטרו; הייתה זו פעולה הכרחית באקלים חם שכזה. לעיתים קרה שהם הניחו בקבר אדם אשר היה רק שריו בתרדמת, כך שביום השני, או אפילו ביום השלישי, אחד שכזה היה יוצא מן הקבר. ואולם, היהודים האמינו כי אף שנשמת המת עשויה לשהות ליד הגופה במשך יומיים או שלושה, היא מעולם לא נשארה לאחר היום השלישי; זאת כי הריקבון ביום הרביעי כבר היה כה מתקדם, וכי איש לא שב מן הקבר לאחר כל-כך הרבה זמן. לפיכך ישוע נשאר בפילדלפיה במשך יומיים שלמים נוספים, בטרם הכין עצמו לצאת אל בית עניא.

וכך, מוקדם בבוקר יום רביעי, הוא אמר לשליחיו: "הבה נתכונן מיד לצאת שוב אל יהודה." כאשר שמעו השליחים את דבריו אלה של המאסטר, הם פרושו להתייעצות לבדם זה עם זה. יעקב הנחה את המפגש, והם הסכימו כולם כי יהיה זה טיפשי להניח לישוע ללכת שוב ליהודה, ולכן הם שבו וכאיש אחד הודיעו לו את זאת. אמר יעקב: "מאסטר, היית בירושלים אך לפני שבועות מספר, והמנהיגים ביקשו את מותך, ואילו ההמונים ביקשו לסקול אותך. באותה עת נתת לאנשים האלה את ההזדמנות שלהם לקבל את האמת, ואנחנו לא נרשה לך לשוב אל יהודה."

אמר אז ישוע: "האם לא תבינו כי יש רק שתי-עשרה שעות של אור שבהן ניתן לפעול בבטחה? האדם אשר צועד ביום לא נכשל כה רבות, זאת לפי שהאור מאיר לו. והאדם אשר צועד בלילה עלול להיכשל הרבה יותר, בשל היעדר האור. וככל שנמשך יומי, אינני פוחד להיכנס ליהודה. רוצה אני לפעול בעוצמה פעם אחת נוספת עבור היהודים הללו; ברצוני להעניק להם הזדמנות אחת נוספת להאמין, אפילו כזו שהם עצמם ביקשו – רצוני לפעול כלפי חוץ בעוז ולהראות להם את מופע עוצמתו של האב ואהבתו של הבן. ומעבר לכך, האם אינכם מבינים כי חברנו אלעזר נרדם, ואילו אני הולך כעת להעירו משנתו זו!"

או-אז אמר אחד השליחים: "מאסטר, אם אלעזר נרדם, וודאי גם יתאושש." היהודים בעת ההיא נהגו לדבר על מוות כעל צורת שינה, ואולם, מכיוון שהשליחים לא הבינו כי ישוע אכן התכוון לכך שאלעזר נפטר מן העולם, הוא אמר להם בפשטות: "אלעזר מת. ואני שמח עבורכם, אפילו אם השאר לא יינצלו, שאני לא הייתי שם, כי כך תהייה לכם סיבה חדשה להאמין בי; ומה שתראו יחזק אתכם כהכנה ליום שבו אעזוב אתכם אני ואלך אל האב."

משהשליחים לא הצליחו לשכנע אותו להימנע מללכת אל יהודה, ומכיוון שכמה מן השליחים נרתעו מלהתלוות אליו, אמר תומאס לאחיו: "אמרנו למאסטר ממה אנו חוששים, אך הוא נחוש ללכת לבית עניא. הנני בטוח כי משמעות הדבר היא הסוף; הם לבטח יהרגו אותי, אך אם זוהי בחירתו של המאסטר, הבה ננהג אנחנו כגיבורים; הבה נלך עמו ונמות לצדו." וכך היה תמיד;

בעניינים אשר דרשו אומץ נחוש ומתמשך, תומאס לעולם היה עמוד השדרה של שנים-עשר השליחים.

5. בדרך לבית עניא

בדרך ליהודה הלכה אחרי ישוע חבורה בת כחמישים איש, חברים ואויבים. בשעות ארוחת הצהריים של יום רביעי הוא דיבר באוזני השליחים והתלמידים על "התנאים לגאולה", ובסוף המפגש הזה סיפר להם את המשל על הפרושי והמוכס (גובה מס). אמר ישוע: "אתם רואים, אפוא, כי האב מעניק גאולה לילדי האדם, וכי גאולה זו ניתנת בחופשיות לכל אלה אשר מקבלים על עצמם באמונה את היותם בנים למשפחה האלוהית. אין דבר אשר יוכל האדם לעשותו כדי לזכות בגאולה הזו. לא ניתן לקנות את חסד האל במעשי צדקה והתחסדות-עצמית, ותפילה רבה בציבור לא תכפר על חוסר באמונה חיה שבלב. במעשים כלפי חוץ תוכלו להוליך שולל את אחיכם, אך האל מתבונן אל תוככי נשמתכם. את הדברים אשר אני מספר לכם יוכל להדגים המשל הבא. שְׁנֵי אֲנָשִׁים עָלוּ אֶל הַמִּקְדָּשׁ לְהִתְפַּלֵּל, אֶחָד פְּרוּשׁ וְאֶחָד מוֹכֵס. וַיַּעַמֵּד הַפְּרוּשׁ לְבַדּוֹ וַיִּתְפַּלֵּל לֵאמֹר, 'אֲדֹרְךָ אֱלֹהִים עַל כִּי אֵינֶנִּי כְּיִתְרֵי הָאָדָם הַגּוֹזְלִים וְהַעֲוָשִׁים, וְגַם לֹא כַמֹּכֵס הַזֶּה. אֲנִי צָם פְּעָמִים בַּשָּׁבֹעַ וְאֲנִי מַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר אֲנִי קִנְיָה.' וְהַמֹּכֵס עָמַד מִרְחוֹק, וְלֹא אָבָה לְשִׂאת אֶת עֵינָיו הַשְׁמִימָה, וְתוֹפֵף עַל לְבוֹ וַיֹּאמֶר, 'אֱלֹהִים סֶלַח לִי, אֲנִי הַחוּטָא.' אֲנִי אֹמֵר לָכֵם כִּי יֵרֵד הַמֹּכֵס אֶל בֵּיתוֹ נֶצְדֵּק מִן הַפְּרוּשׁ, כִּי כָל הַמֵּרִים נִפְשׁוּ יִשְׁפֹּל, וְאֲשֶׁר יִשְׁפִּילָה יִרְוֹמָם."

באותו לילה ביריחו, הפרושים העוינים ניסו, כחבריהם בעבר, לטמון למאסטר מלכודת בכך שהאיצו בו לדון בענייני נישואין וגירושין. ואולם, ישוע חמק באלגנטיות מן המלכודת ומניסיונותיהם לעמת אותו עם חוקיהם באשר לגירושין. ממש כשם שהמוכס והפרושי סימלו את הטוב ואת הרע אשר בדת, מנהגי הגירושין שלהם עימתו את חוקי הנישואין הטובים יותר של היהודים עם המתירנות המבישה של הפירוש שאותו נתנו הפרושים לחוקי הגירושין אשר קבע משה. הפרושי שפט את עצמו ביחס לאמת המידה הנמוכה ביותר; ואילו המוכס מדד את עצמו ביחס לאידיאל הגבוה ביותר. עבור הפרושי, מסירות הובילה לחוסר-מעש מתחסד, והיותה אמצעי לרכישת בטחון רוחני כוזב; עבור המוכס, המסירות הייתה הדרך שבה הוא הניע את נשמתו להכיר בצורך בכפרה, בווידי, ובקבלה של חסד ורחמים מתוך אמונה. הפרושי ביקש צדק, המוכס ביקש רחמים. חוק היקום הוא: בקש ותקבל; חפש ותמצא.

על אף שישוע סרב להיגרר לעימות עם הפרושים באשר לגירושין, הוא כן דיבר באופן חיובי על האידיאלים הגבוהים ביותר הנוגעים לנישואין. הוא רומם את הנישואין כמערכת היחסים האנושית האידיאלית והנשגבת ביותר. כמו כן, הוא רמז על התנגדותו הנמרצת למנהגי הגירושין הבלתי-הוגנים והמתירניים של היהודים בירושלים, אשר באותה עת התירו לגבר לגרש את אשתו בתאונות פעוטות ביותר; למשל, שהיא איננה בשלנית טובה, שהיא לא מטפלת טוב בבית, או מהסיבה הפשוטה שהתאהב באישה אחרת הנראית טוב ממנה.

הפרושים אף הרחיקו לכת מעבר לכך ולימדו כי הגירושין הקלים הללו הינם זכות מיוחדת אשר ניתנה לעם היהודי, ובמיוחד לפרושים. וכך, על אף שישוע סרב לקבוע תקנות ביחס לנישואין ולגירושין, הוא אכן הוקיע בתקיפות את הזלזול המביש בנישואין והצביע על חוסר הצדק שבהם כלפי נשים וילדים. הוא מעולם לא הצדיק מנהג גירושין כלשהו אשר העניק לגבר יתרון על-פני האישה; המאסטר תמך אך ורק במנהגים אשר הקנו לגברים ולנשים זכויות שוות.

ואף כי ישוע לא הציע ציוויים חדשים באשר לנישואין ולגירושין, הוא אכן האץ ביהודים לחיות בהתאם לחוקיהם שלהם, לפי צו התורה הנשגב. במאמץ לשפר את מנהגיהם החברתיים בנושא הזה, הוא התייחס שוב ושוב לכתוב בתורה. וכך, אף שהוא תמך במושגים ובאידיאלים הגבוהים

מסמך 167

באשר לנישואין, ישוע נמנע בכישרון מלהיכנס לעימות עם אלה אשר שאלו אותו על מנהגי החברה, בין שעל אלה הכתובים בתורה ובין שעל מנהגי הגירושין אשר אותם קידשו הם עצמם.

השליחים התקשו מאוד להבין מדוע המאסטר מסרב להתייחס באופן חיובי לבעיות מדעיות, חברתיות, כלכליות ופוליטיות. לא הייתה להם הבנה מלאה על כך שמשימתו הארצית נגעה אך ורק לגילוי אמיתות רוחניות ודתיות.

לאחר שישוע סיים לומר את דבריו בנוגע לנישואין ולגירושין, שאלו אותו השליחים בפרטיות – מאוחר יותר באותו ערב – שאלות רבות נוספות, והתשובות לשאלות האלה גרמו להם להיפטר מאי-הבנות רבות. בסיום הדיון אמר ישוע: "הנישואין הם מוסד מכובד אשר ראוי לכל אדם לקחת בו חלק. העובדה כי בן האדם עוסק במשימתו עלי אדמות כשהוא לבדו, איננה מעידה שהוא זה על היות מוסד הנישואין בלתי-רצוי. האב הוא אשר רוצה שאפעל כך, אך זהו אותו האב אשר ציווה על בריאתם של זכר ונקבה, ורצונו האלוהי הוא שגברים ונשים ימצאו את אפיק השירות הגבוה ביותר, ואת האושר אשר נלווה לו בעת שהם בונים בית לקבלתם ולחינוכם של ילדים, אשר בבריאתם הופכים הם לשותפים של בוראי השמים והארץ. על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו, והיו לבשר אחד."

וכך סילק ישוע דאגות רבות ממוחותיהם של השליחים, אשר נבעו מאי-הבנות רבות הקשורות לגירושין; ובה בעת, הוא רומם את האידיאלים שלהם באשר לאיחוד החברתי, וסייע להם לרחוש כבוד גדול יותר לנשים, לילדים ולבית המשפחה.

6. הברכה לילדים הקטנים

באותו ערב, נפוץ בכל רחבי יריחו המסר של ישוע באשר לנישואין ולברכה שמהווים הילדים, כך שלמחרת בבוקר, הרבה לפני שישוע והשליחים התכוננו לצאת, ואפילו לפני שעת ארוחת הבוקר, הגיעו עשרות אימהות למקום שבו התארח ישוע, נשאו את ילדיהן בזרועותיהן, או הוליכו אותם כשהן מחזיקות בידיהם. האימהות ביקשו מישוע שיברך את הקטנטנים. כאשר ראו השליחים את אוסף האימהות על ילדיהן, הם ניסו לשלח אותן לדרכן, אך הנשים סרבו בכל תוקף לעזוב לפני שהמאסטר יניח את ידיו על ראש ילדיהן ויברך אותם. כאשר השליחים גערו בנשים בקול רם, ישוע שמע את המהומה, יצא, הוכיח את השליחים על הדבר, ואמר: "תנו לקטנטנים לבוא אלי; אל תאסרו עליהם, כי לאלה מלכות השמים. אמן אמן, אומר אני לכם, מי שלא מקבל את מלכות השמים כילד קטן, לא יבוא בה ולא יוכל להתבגר למלוא שיעור הקומה הרוחני."

ולאחר שדיבר כך אל שליחיו, קיבל המאסטר את כל הילדים, הניח את ידיו עליהם, בעודו אומר לאימותיהן מילים של אומץ ושל תקווה.

לעיתים קרובות סיפר ישוע לשליחים על העולמות העליונים, ועל כך שילדי האל נדרשים להתבגר שם מהבחינה הרוחנית, ממש כשם שהילדים מתבגרים מבחינה פיזית בעולם הזה. וכך, קורה לעיתים שהקדוש נדמה כשגרתו, ממש כשם שבאותו יום לא העלו האימהות והילדים על דעתם כי יצורים תבוניים בנבאדון מתבוננים בילדי יריחו משחקים עם בורא של יקום.

מעמד האישה בפלשתינה השתפר בהרבה הודות לתורתו של ישוע; וכך היה קורה בכל רחבי העולם, אלמלא סטו ממשיכי דרכו הרחק ממה שהוא טרח בדייקנות ללמד.

היה זה ביריחו, ובהקשר של הדיונים בנוגע לחינוך הדתי המוקדם אשר יש להקנות לילדים צעירים על-מנת לסייע להם לרכוש הרגלי סגידה לאל, שישוע הדגיש את הערך הרב אשר נודע ליופי, כמה שמוליך ומניע אותנו, ובעיקר את הילדים, לסגוד. המאסטר קבע – ואף שימש דוגמה לכך

בעצמו – כי נודע ערך לסגידה לבורא בטבע, בסביבתה הטבעית של הבריאה. הוא העדיף להתייחד עם האב השמימי בינות לעצים וליצורים הנמוכים של עולם הטבע. והוא שמח להגות באב תוך כדי התבוננות במחזה מעורר ההשראה של השמיים זרועי הכוכבים של הבנים הבוראים.

כאשר לא ניתן לסגוד לאל בהיכלות הטבע, ראוי לאדם להתאמץ ולבנות בתים יפים, מקדשים פשוטים ומושכים המקושטים באמנותיות, כך שיתעוררו הרגשות האנושיים הגבוהים ביותר בעת שהאינטלקט שואף להתייחד רוחנית עם האל. אמת, יופי וקדושה מסייעים רבות וביעילות לסגידת אמת. אך קישוטים מורכבים ומוגזמים, האמנות האנושית המתיימרת, אינם תורמים להתייחדות רוחנית. ככל שהיופי פשוט יותר וטבעי, כך הוא דתי יותר. כמה מצער שילדים קטנים מתנסים בפעם הראשונה במושגים של סגידה בציבור בחללים קרים ועקרים, כה נטולי משיכה ויופי, וכה ריקים מכל השמחה והקדושה אשר מעוררות השראה! ראוי ללמד את הילד לסגוד בטבע, ורק לאחר מכן שיתלווה אל הוריו למקומות סגידה ציבוריים מושכים מבחינה חומרית, יפים ומקושטים אמנותית, לפחות כמו הבית שבו הוא גר בחיי היום-יום.

7. השיחות על אודות מלאכיות

בעת שהחבורה עלתה במעלה הגבעות מיריחו אל בית עניא, צעד נתנאל רוב הדרך לצד ישוע. השיחה על הקשר בין הילדים לבין מלכות השמים התגלגלה באופן עקיף לשיחה על אודות סעד המלאכיות. לבסוף שאל נתנאל את המאסטר את השאלה הבאה: "לאור העובדה שהכוהן הגדול הוא צדוקי, ומכיוון שהצדוקים אינם מאמינים במלאכיות, מה ראוי כי נלמד אנו את האנשים באשר לסועדות השמימיות?" בין יתר דברים, אמר אז ישוע:

"הצבאות המלאכיים הינם סדר בריאה נפרד; הן שונות לגמרי מסדר הבריאה של היצורים החומריים, והן פועלות כסדר נפרד של הוויות תבוניות ביקום. המלאכיות אינן נמנות על הסדר אשר מכונה בתורה בשם 'בני האל'; הן גם אינן בני-תמותה מהוללים אשר המשיכו והתקדמו בעולמות העליונים. מלאכיות נבראות במישרין, והן אינן מתרבות. לצבאות המלאכיים יש קשר רוחני בלבד לגזע האנושי. ככל שהאדם מתקדם במסע שלו אל האב בפרדיס, הוא אכן חולף למשך זמן-מה דרך מצב אשר דומה לזה של המלאכיות, אך האדם בן התמותה אף-פעם לא הופך למלאכית.

"המלאכיות לעולם אינן מתות, כשם שהאדם מת. המלאכיות הינן אלמותיות, אלא אם כן הן מעורבות בחטא, כפי שאירע במקרה התרמית של לוציפר. המלאכיות הן משרתות הרוח של השמים, והן אינן חכמות-בכל או כל-יכולות. אך כל המלאכיות הנאמנות הינן טהורות באמת וקדושות לגמרי.

"האם אינכם זוכרים כי סיפרתי לכם פעם שאילו היו עיניכן פתוחות לראות את הרוח, כי אז הייתם יכולים לחזות במלאכיות האל עולות ויורדות? הודות לסעד המלאכיות, יכול העולם לשמור על קשר עם עולמות אחרים. האם לא אמרתי לכם שוב ושוב שיש לי צאן אשר איננו מן העדר הזה? והמלאכיות האלה אינן מרגלות מטעם עולם הרוח אשר באות להתבונן בכם ושבות לדווח לאב על הרהורי לבכם ומעשיכם. האב אינו זקוק לשירות שכזה, שכן רוחו שלו שוכנת בקרבכם. אך רוחות מלאכיות אלה אכן פועלות בכדי ליידע חלק אחד בבריאה השמימית על אשר מתרחש בחלקים אחרים ביקום. כמו כן, בזמן שהן פועלות בממשלות האב וביקומי בניו, רבות מן המלאכיות מוקצות לשירות הגזעים האנושיים. כאשר לימדתי אתכם שרבות מן השרפיות האלה הינן סועדות, לא דיברתי בלשון מליצה, או בלשון פואטית. וכל זה שריר וקיים, ללא קשר לקושי שלכם להבין בדברים הללו.

מסמך 167

"רבות מן המלאכיות האלה עוסקות במלאכת הצלתם של בני האדם. האם לא סיפרתי לכם על שמחת המלאכיות כאשר נשמה בוחרת לנטוש את החטא ולהתחיל לתור אחר האל? אפילו סיפרתי לכם על השמחה של נוכחות המלאכיות בשמים כאשר חוטא אחד מתחרט, ובכך רמזתי על הנוכחות של סדרי הוויות שמימיים אחרים, גבוהים יותר, אשר עוסקים אף הם ברווחת בני התמותה ובהתקדמותם האלוהית.

"המלאכיות האלה אף עוסקות באופן שבו משתחררת רוחו של אדם ממשכן הגוף, האופן שבו תגיע נשמתו אל העולמות העליונים אשר בשמים. המלאכיות מנחות בביטחון ובשמימיות את נשמתו של אדם בתקופה הלא מוגדרת והבלתי-קצובה אשר מפרידה בין מות הגוף לבין החיים החדשים במשכנות הרוח."

וישוע היה ממשיך ומספר לנתנאל עוד על אודות סעד המלאכיות, אך התקרבותה של מרתה גרמה לו לקטוע את דבריו. חברים אשר ראו אותו מעפיל על הגבעות ממזרח, מסרו לה שהמאסטר מתקרב לבית עניא. וכעת מיהרה לקבל את פניו.